

LIETUVOS NVO TINKLAS

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministrui L.Kukuraičiui
LR Seimo socialinių reikalų ir darbo komitetui
Kopija:
Specialiųjų tyrimų tarnybai

2020 05 07 Nr. NVO05/07

Pastabos ir pasiūlymai nevyriausybinių organizacijų fondo tarybos institucinės sudėties ir nuostatų patvirtinimo projektui

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/cb1a839089e511eaa51db668f0092944>

Manome, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimo dėl nevyriausybinių organizacijų fondo tarybos institucinės sudėties ir nuostatų patvirtinimo projektas yra personalizuotas, skirtas apibrėžtai siaurų interesų NVO grupei.

Tai rodo, kad nutarime projekte numatyta patvirtinti šią Nevyriausybinių organizacijų fondo tarybos sudėtį, kurioje turi būti 3 nevyriausybinių organizacijų atstovai (1 punk.), tačiau projekte nenurodomi jokie NVO atrankos kriterijai. Be to nustatyta, kad vienas tarybos narys bus Nevyriausybinių organizacijų srities mokslininką deleguojančios institucijos atstovas. Kokios institucijos nenurodoma (palikta laisvai interpretacijai).

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 3 str. nustato valstybės politikos formavimo principus, tai reiškia, kad šio įstatymo įgyvendinimui yra naudojamos valstybės biudžeto, t.y. mokesčių mokėtojų lėšos, tuo tarpu pagal parengtą minėtą projektą dideles valstybės biudžeto lėšas numatoma patikėti grupei neaiškiais pagrindais atrinktų ir niekam neatskaitingų asmenų.

To paties įstatymo 5 str. nustato, kad Nevyriausybinių organizacijų taryba yra visuomeninė patariamoji institucija, veikianti prie Vyriausybės. Tai reiškia, kad pagal šį įstatymą ir lėšų skirstymas gali būti tik patariamojo, o ne sprendžiamojo pobūdžio, tuo tarpu Projekto 6 punktas nustato, kad Fondo lėšas skirsto Fondo taryba, t.y. yra jau nebe patariamoji, o vykdomoji institucija.

Galiausiai Įstatymo 5 str. 5 dalis nustato, kad Nevyriausybinių organizacijų taryba nagrinėja nevyriausybinių organizacijų plėtros klausimus ir teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos, jos įgyvendinimo, nevyriausybinių organizacijų programų ir projektų finansavimo prioritetų. Tuo tarpu pagal Projektą fondo taryba ne teikia pasiūlymus NVO plėtrai, o vadovaujantis 7.1 punkto nuostata pati konkurso būdu gali skirti pinigus nevyriausybinių organizacijų veiklai.

Reikalaujame:

1. Valstybės lėšas turi skirstyti tik kvalifikuoti, atsakingi valstybės specialistai, neturintys jokių asmeninių interesų, išskyrus viešąjį interesą. Tam, kad būtų užtikrintas skaidrus biudžeto lėšų panaudojimas, turi būti suteikta teisė nevyriausybinių organizacijų atstovams stebėti skirstymo procesą **be balso teisės**.
2. Šis projektas privalomai turi būti įvertintas antikorporciniu požiūriu.